

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula.	Kiadó laptulajdonos: Uászló József.	Egyesületi ár 4 fillér. Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275
Helyben: Negyedévre	3 korona.			
Külföldre: Negyedévre	12 „			
Helyben: Égész évre	5 „			
Külföldre: Égész évre	20 „			

Vizsgálatok után.

— július 7.

Junius hónap az iskola felé fordítja a társadalom szélesebb rétegeinek figyelmét. Még a szülők jó nagy része is csak ilyenkor törődik az iskolával és lelke mélyéig felhaborodik gyermekének rossz bizonyítványa miatt. Mert a szülők igen sok esetben nem gyermeküket okolják, hanem az iskolát. Nem azt követelik, hogy gyermekük tanuljon valamit, hanem hogy jó bizonyítványa legyen. Bizonyítványgyárnak tekintik az iskolát és nem gondolják meg, hogy az a darab papíros, meg az a néhány osztályzat igen lényegtelen valami ahhoz képest, hogy műveltséget, munkaszeretetet visze magával a gyermek az életbe, vagy nem?

Az iskolák felé forduló figyelem nagy előszeretettel keresi a mai iskolázás hibáit. Mivelhogy nincsen ideális intézmény, az iskola sem az. Mai iskolázásunk még sok terhes hagyományt cipel magával és nem alkalmazkodott mindenben a változott kornak igényeire. Az ugynevezett túlterhelésről is sok szó esik. Beszélnek a tanulók idegességéről, melyet az iskola előidéz, vagy fokoz. Szóba kerül még sok egyéb kérdés a fél- és fertálysakértők nagyképű kifogásai.

Ha a magyar iskolák nem tudják a kitűzött célt mindenben elérni, annak oka egyrészt államunk pénz viszonyaiban, másrészt társadalmunk jelen állapotában van.

A magyar állam rohamos kulturális fejlődésével gazdasági helyze-

tünk nem tudott lépést tartani. Az állam jövedelmeinek kezelői a legnagyobb raffineriával keresik a megadóztatás új módjait és nem egyszer azzal a számítással vetik ki az adót, hogy ad egyén nem él fellebbezési jogával s a túlkövetelés nyakában marad. A hol így állnak a dolgok, ott érthető, hogy iskoláira nem költet többet az állam. Meg kell engednie a túlszűfolt osztályokat, az olyan középiskolákat, hol a tanulók száma az ezeret meghaladja.

Túlszűfolt osztályokban igazi eredményt elérni nem lehet. A gyengébb lelkiismeretű tanuló, számítva arra, hogy úgy sem felel, nem tanul s az ifjúkor egy drága éve kárba vész.

Ha erősebb volna az érintkezés a szülői ház és az iskola között, már régen országos követelés volna, hogy harminc tanulónál többet egy osztályba szorítani nem szabad. Mert ennyi körülbelül ez a szélső határ, a meddig az oktató tanulóival egyénileg foglalkozhatik s az anyagtól barátságos beszélgetés közben értetheti meg.

Allamunk nehéz anyagi helyzeténél nagyobb baj iskoláinkra a magyar társadalom jelen helyzete. A régi középosztály, a köznemesség pusztulóban van s jóformán csak bűnei élnek még: az urhatnáság, a lomhaság és a cinizmussá sülyedt közönyösség. Ezek a bűnök járvány szerűleg lépnek föl a középiskolák felsőbb osztályos tanulóinál, elhomályosítják az ifjú egészséges ítélőképességét, az élet ferde megítélésére vezetnek és ha nem akad családjában

erős kéz, mely a zülés útján kellő időben megállítja, belevész a legszebb tehetség is a kétes egzisztenciák fertőjébe.

Társadalmunk újabb formái még csak halavány körvonalakban alakultak ki. A reális életfelfogás, a viszonyainkhoz mért életcél, még kevés helyen világos. Innen van az, hogy a legtöbb ifjú konvencionális uton halad. Az érettségi elvégzése után elmegy az egyetem valamely fakultására és várja a jó szerencsét.

Ezt a tényt különösen az apának kell meggondolnia és jó előre számot kell vetniük azzal, hogy a választott pályán minő biztos kilátás vár gyermekükre. Kísérjék figyelemmel a társadalom alakulását és kutassák ki a kevésbé túlszűfolt pályákat, értessék meg gyermeküket, hogy nem szégyen az, ha velük 18—20 éves korában még nem szó litanak nagyságos urnak, de kemény munka után biztos kilátása van arra, hogy élete delén független, vagyonos ember lesz belőle.

Azok a szülők is használják fel a beállott szünidőt, a kiknek gyermekei még nem állanak pályaválasztás előtt. — Beszéljenek komolyan gyermekükkel és figyeljék meg, mennyiben halad a gyermek gondolkodása beteges irány felé. Szép és nagy feladata a szülőknek, hogy ezt az időt, melyben gyermekük egészen az ő kezükben van, az ifjú jellem fejlesztésére fordítsák. Senki több szeretettel nem teheti, mint ők, de senkinek sem kell ezt nagyobb figyelemmel tenni, mint nekik.

Mihalovits J. gyógyszertárában a „Kigyóhoz“ Debrecen, főter, a városházzal szemben

ajánlja Harmat araporát (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-eréme a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. (Kapható színben: fehér, rózsaszín, krém színben) mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá a következő araporait: Berlini Felpouder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. 1 kor. 60 fillér. Velupouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

Törlesztéses és egyéb kölcsönöket

Harstein Kálmán jelzalog kölcsön irodája,

Debrecen, Piac-utca 83. szám.

1904. jul. 6.

— **A porta bajai.** A szaloniki vilajetben a bolgárok és görögök veszekednek vallási ügyek felett. A hittérítés vad erőszakoskodással folyik. A monasztiri vilajet lakosságát a felekezeti viszályokon kívül éhínség is fenyegeti. Tavaly ebben a vilajetben volt legincivebb és legtartósabb a forradalmi mozgalom, ami lehetlenné tette a gazdasági munkát. A lakosság a legnagyobb nyomorban van és gyors segítségre szorul. Az üszkübi kerületben Hasszan Husszén rablóbandája garázdálkodik. A megfélemezésére küldött katonákat megverte, miért is a porta nagyobb csapatot küldött ellene.

— **A költségvetési vita.** Az ellenzéki körökben ma este élénk diskusszió tárgyát képezte az a kérdés, hogy vajjon továbbra is folytassák-e a már-már az obstrukció jegyében álló költségvetési vitát. Mindenütt az az irány került fölényre, hogy a vita már eddig is túlhaladta rendes medrét s tovább folytatni céltalan volna. Így a Kossuth-párt részéről már csak Nessi Pál fog felszólalni s a többi ellenzéki pártok is tartózkodni fognak a vitától. Ilyenformán a költségvetés általános vitáját a napokban befejezik s a záróbeszédre térnek át. Komjáthy Béla ma kijelentette, hogy a záróbeszéd jogával nem él.

Bank és hitelügy.

A kamara évi jelentéséből.

Ismertettük a kamara mult évről most kiadott főjelentését. Érdekesnek és hasznosnak tartjuk hogy szélesebb körben ismertessük, közreadni, amennyire terünk engedi egyik fejezetét, mely a kamarák által eddig kevesebb figyelemre méltatott hitelélet jelenségeit tárgyalja.

Este a hegyen.

Itt ülünk újra, összebujva,
Az Avas oldalán a kis padon.
Ajunkon néma esőndnek ujjá,
Hogy elmélázunk nagy hallgatagon.

Szép csillagos ég. Csöndes este,
Furulya-szót hoz föl hozzánk a szél.
E nóta is, szívet keresve,
Nagy, epedő szerelemről beszél.

... Fürtös fejed ölembe hajtod.
Én arcom két kezem közé veszem.
Te nem szólsz semmit. Én sóhajtok.
S szemedbe nézek hosszán, édesem.

Szemed Fekete-tengerébül
Üdvösségem sugárzó napja kél.
S gyönyörben lelkem beleszédül...
Én boldogabb vagyok mindenkinél.

(Miskolc.)

Haraszthy Lajos.

Bank és hitelügy.

Az elmúlt esztendő, — dacára, hogy a reánk nehezülő válságos viszonyok nyomása csak részben engedett és ráadásban a gazdasági életre nálunk oly nagymértékben befolyó politikai viszonyok a legszomorubb zürzavarba jutottak — a pénzügyi mérlegeken keresztül nézve nem mondható oly rosznak, mint sejtettük volna; sőt bizonyos szempontokból határozottan jónak is mondhatjuk.

Köszönjük pedig ezt első sorban az 1902. és 1903. évi jó gabonaterméseknek. Mezőgazdaságunk kezd intenzívebbé fejlődni és ha ily kedvező viszonyok között tetemesebb terméstoppletet produkál, a gazdaosztálynál és az ipar-kereskedelem révén elosztódva a többi gazdasági osztályoknál is látható és észrevehető lesz a nemzeti vagyonosodás — első sorban épen a pénzügyi pénztárasztalok mögül.

Az említett két jó termés hatása korán megmutatkozott a régebben fölvetett, terhes kölcsönök visszafizetésében, vagy legalább nagyobb törlesztésében. — Majd emelkedni kezdtek a betétek. — Egyes pénzügyi intézeteknél egyenesen beözönlésszerű volt a betétek szaporodása, mely a betétkamatláb leszállítása után sem csökkent.

És a szaporodás nemcsak egyes intézeteknél, hanem általában mutatkozott, nem lehet úgy motiválnunk tehát, hogy az ügyesebbek és megbízhatóbbak a többiétől hódították volna el, hanem határozott jele gyanánt kell tekintenünk a nemzeti vagyonosodásnak.

Maguk a pénzügyi intézetek nagyrésze ugyan nem mutat az osztalék szempontjából feltűnő emelkedést. Ennek magyarázata azonban, hogy a legtöbb józan előrelátással használta a kedvező alkalmat és a nagyobb nyereségből tartalék alapjaiknak emelésére, vagy pedig régi kétes követelések lejegyzésére nagyobb összegeket fordítottak.

A megtorlódkó tőkék különben csak a mult esztendőben okoztak olaszor réá-lisan tökébségnek nevezhető túlvérmes pénzügyi helyzetet.

Ami egyébként az összegyűlt tőkének gazdaságilag termékeny szétosztódását

illeti: ma is a legnagyobb mértékben ki nem elégítő állapotokat látunk. Érthető ugyan, hogy a mult év politikai zürzavara, a gazdasági kiegyezés és a kereskedelmi szerződésbizonytalanságai mind oly deprimáló tényezők, amelyek az amúgy sem valami merész vállalkozási kedvet nagy mértékben visszacsoríthatták. De még így is visszás, hogy a fluktuálásra vágyó tőkék gazdaságilag részben meddő vagy pedig kevés értékű körforgást tesznek, túlnyomó részben váltóüzletben, annak is gyakran ép kevesebb termékenyítő csatornáin keresztül.

Pedig érezték a pénzügyi intézetek ez állapotnak egészségtelen voltát. Némelyik pénztárban elrenyhült tőkék ellen egyenesen panaszra is fakad, főleglve, hogy a visszleszámitási hitelükre oly kedvező általános pénzügyi konjunkturákat épen tulajdon pénzbőségük miatt nem aknázhatták ki kellőképp.

Örvendetes jelenség gyanánt kell ugyan följegyeznünk, hogy ismét néhány intézet vette föl üzletkörebe az egyszerű és törlesztéses jelzálogkölcsönöket. Sajnos azonban, hogy épen a nagyobb és ez üzletágban is megerősödött intézeteknél a jelzálogüzlet nem fejlődik eléggé. Ennek okaita formák nehézségében és abban látjuk, hogy a vidéki intézetek nem igen igyekeznek az érdekelt hitelkeresők figyelmét ez üzletágra irányítani, míg a fővárosi intézetek hirdetésekkel, reklámlapokkal és megbízottainak agitációjával biztosabban magukra vonják azt.

Épen a fővárosi intézetek erős versenyének következménye az a szokatlan jelenség, hogy a kölcsönvevőktől szedett kamatok százalékát is leszállította igen sok intézet.

Az elmúlt évben kerületünk cégki-mutatásai szerint alakult pénzügyi intézet:

1. Bank, takarékpénztár 11
2. Hitelszövetkeze 63

Összesen: 74

Válságos helyzetbe csak néhány, a kisebb jelentőségűek közül jutott. Az osztalékot nem adott 12 intézet közül a nagyobbbrész nyereségét tartalékalapja, vagy kétes követelések lejegyzésére fordította.

Apróhirdetésbeli regények.

Irtá: Szederkényi Anikó.

I.
Melyik idősebb ur lenne hajlandó szép fiatal leányt kétségbeesett helyzetéből száz koronával kiségeteni? Örök há-lára kötelezné. Választ poste-restante „Hü-séges” jelige alatt esdek.

Hüségeselek levele van a főpostán.
Vegye át. Atyuska.

Atyuska. Ön a legáldottabb ember a világon. Ön nem is írja címét, mert nem akar köszönetet. Ha tudná, mily jót tett velem! Ön megmentette az én életem. Ha meggondolom, mitől váltott meg. Mert én mindenre — mindenre kész voltam... Önnek százszor többel tartozom, mint életemmel. Hüségeselek.

Atyuska. Én nem találok szava-kat arra, hogy elmondjam, mit gondolok. Ön azt írja, hogy leveleimből — mit poste-restante irtam — azt olvassa,

hogy az én lelkem tiszta és nemes. Tá-mogat tovább is, csak legyen becsületes! Ó uram! hisz az vagyok én. Mindig is az voltam. De eddig olyan nehéz volt... Hadd csókoljam meg az ön kezét... Hüségeselek.

Atyuska. Ön már vagy négy hete nem válaszol leveleimre. Beteg vagy bá-nata van? Ó hívjon magához és én lel-kemből vigasztalom. Hüségeselek.

Atyuska. Ön azt kérte, hogy sétál-jak el a New-York kávéház előtt; mert szeretne egészen megismerni, miután már lelkem megismerte. Jelül pedig gyöngy-virágcsokrot tüzetett ernyőmre. Ezt a vi-rágot én is szeretem... Ó mondja meg, csalódott-e arcomban? Vagy úgy találja, hogy oda is az van írva, hogy hálám ön iránt örök? Hüségeselek.

Atyuska. Ön azt kérdi, hogy képes volnék-e önért valami nagyot tenni. Bár-mit, csak kérjen. Hüségeselek.

Atyuska. Hisz ez örület lenne! Te-

Az osztalék-minimum kerületünkben 40 százalék, maximum 27 százalék volt. (Mindkettő 1—1 intézetnél.) Többnek volt 15—20 százalék és 10—12—15 százalék között, míg a nagyobb rész 5—9 százalék között adott osztalékot.

A kerületünkben működő Osztrák-magyar bankfiókok forgalma magasan állott. A 34 magyar fióktípus között a budapesti után sorakozva 2-ik volt a debreceni a műveletek összegét tekintve. A szolnoki pedig a 7-ik helyen áll. — A fiókok forgalmát különben mellékelt táblánk mutatja.

Hasonlóképp táblázatba foglaltuk a bankok és takarékpénztárak mérlegszerű főbb adatait is, melyek összesítése szerint volt 1903-ban kerületünkben (az oszt.-magyar bankfiókok kivételével):

Betét	140.159,022	kor.
Váltószámitolás	132.444,384	„
Jelzálogkölcson	50.585,159	„
Egyéb kölcsönök	16.186,428	„
Műveletek összege	199.215,971	„
Összes nyereség	3.174,299	„
A részv.-tőkék összege	21.870,000	„
Tartaléktőkék összege	13.067,914	„

A hitelszövetkezetekről nagyon kevés adat állhatott rendelkezésünkre és azokból is kevés módunk nyílt betekinteni működésükre. Annyit mindenesetre láthatunk, hogy a szövetkezeti eszme a hitelügy terén erősen terjedt. Helyes irányu hirtelvezetéseket ellen nem is emelnék kifogást, de az a baj, hogy olykor egészen más irányokba terelődik és a szövetkezeti eszme védve alatt keveseknek üzleti vállalkozása lesz. Azon néhány hitelszövetkezet különben, amelyekről adatokhoz juthattunk, üzletrészejegyenként 5—6 százalékos nyereséget fizetett.

Ami még az általános hitelpolitikai nagy kérdéseket illeti, bár tömegével tolnak elő azok, ez alkalommal kettőt kívánunk kiemelni.

Az u. n. Korona-szövetkezetek címe alatt az ország sok helyén gyakran nagyon is kifogásolható módon alapított szövetkezetek visszaéléseit elhallgatni, tünni nem lehet. Tisztelet az erőket összegyűjtő, erőket megsokszorozó, gyöngéket fölemelő szövetkezeti eszmének, de tisztes cégére mögött sokhelyt bizonyta-

lan elemek rejtőznek, az alsóbb néprétegek, félrevezetett tanulatlan emberek kizsárolása ma már nem ritkaság.

Magának a tisztes utakon haladó hitelszövetkezeti mozgalomnak is érdeke e visszaélések megtorlása, kiirtása.

E kérdést a kamarának tanulmány tárgyává tette és már némi részben konkrét javaslatot is terjesztett a kormány elé.

A másik nagy kérdés, melynek a kibontakozás felé vezető uton előhaladást kamaránk figyelemmel kíséri: az általános pénzintézeti reform ügye. Ugy a különböző szövetségekbe tömörülő pénzintézetek magán kezdeményezéseiből, mint az illetékes magasabb intéző körök hajlandóságából előjeleit látjuk, hogy közeledünk egy nagyszabású, egyetemes átalakuláshoz.

Egyelőre nem is szólva még a mai nagyrészt nehézkes és sok fontos specializált igényt kielégítetlen hagyó hitel-formáknak új, modern formákkal megújításáról — egyelőre a pénzintézetek rendesességének, szoliditásának fogyatékos ellenőrzését, a százféle mérlegeknek áttekintésre alkalmatlan voltát, másrészt a pénzintézetek érdekeinek a kamarákkal jelenleg laza nexusok miatt nem elég hatályos képviselőt emeljük ki, mint amelyeknek mielőbb orvoslázától sokat várunk.

2. Biztosításügy.

Ugy a tűz-, mint a jégbiztosítás, meglehetősen fejlődést vett a múlt évben. Az élet- és balesetbiztosítási ágak különösebb emelkedést nem mutattak. A munkások biztosítása szélesebb körben terjed.

Kerületünk tüzkárbiztosításának összegére és a kifizetett kártérítésekre közölhetjük a következő adatokat:

Megye: Biztosított összeg. Kifizetett kártérítés ezer koronákban:

Bereg	44,109	198
Hajdu	104,590	98
Máramaros	23,714	76
Szabolcs	114,616	580
Szatmár	103,993	151
J-N-Kun-Szolnok	107,941	184
Ugocsa	13,544	53
Összesen:	513,507	1340

Kamaránk a biztosításügy iránt, úgy is, mint általános közgazdasági tényező, úgy is, mint fontos üzletág iránt élénken érdeklődött. A Biztosítási Évkönyv 1904. évi kötete alaptalanul is mondja, hogy a kereskedelmi és iparkamarák „quantitée negligible“-nak tekintik a biztosításügyet. Valóban kevés sikert érhetnek el ez irányban a kamarák, de ez nem rajtuk, hanem a biztosítási-intézetek tartózkodó, zárkózó magatartásán mulik. A kamara szívesen áll szolgálatára és védelmére érdeklősége minden irányu köreinek, de ahhoz első sorban az szükséges, hogy azoknak helyzetét és jól felfogott érdekeit tartózkodás nélküli közlésekből megismerhesse és ne legyen kénytelen következtetéseit csupán harmadéves, idejelműlt és töredékes statisztikai adatokra építeni.

E fejtegetésekhez nagyszabású statisztikai anyaggyűjtésről és szakértő földolgozásról tanúságot tevő táblázatok vannak e fejezethez csatolva, melyek az osztrák-magyar banknak a kamara kerületbeli négy fióktípusa 1903. évi műveleteit és azok eredményét, továbbá 105 bank és takarékpénztár mérlegszerű állapotát, múlt évi működését és eredményeit, végül ugyanezen adatokat a hitelszövetkezetekről is érdekes, világos képen tükrözik elő a szakértő szem előtt. A biztosítás ügyénél pedig közlik a kamara területén tüzkárbiztosított összegeket megyénként és összehasonlítják az ugyanott kifizetett kártérítésekkel.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőházi ülése

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 6.

A szokottnál korábban nyitotta meg ma Perczei Dezső elnök az ülést. Az elnöki előterjesztéseket azzal kezdte, hogy Kálósi József és Josipovich Géza hat heti szabadságot kérnek.

Olay Lajos kijelenti, hogy Kálósi Józsefnek nem adja meg a szabadságot.

hát azért váltott volna ön meg és ezért átalított eddig, hogy most ily iszonyuan csalódjam? Most akar lerántani az örvénybe? . . . Fájdalmas szűz Anyára! ez nem lehet! Mit bánom én, ha milliórdokkal bir is ön. . . Ó én nem vagyok tucatsleány. Nem selyem alsókra költöttem én azt a pénzt, hanem apámat váltottam meg vele a börtöntől. Akkor mindenre kész voltam; de most nem lehet, nem lehet. . . Inkább halálba menekülök. Én akarok önnek szolgálni, kutyája leszek; de ezt nem, nem tehetem! Hüség.

Atyuska. Megszakad a szivem örömben. Hogy ön csak próbára akart tenni engem. Jön hozzám, megkéri a kezem és megyünk a templomba. Hogy kérszüljek ám rá, hogy egy csunya, öreg bácsit fogok látni. Ó uram, hisz önnek a lelke bevilágítaná az egyiptomi sötétséget. Hiszen én szerettem az ön lelkét, szivét eddig is. . . Várja, örömmel üdvözlő Hüség.

II.

Noémi. Nem bírom tovább a harcot. Ha te nem tudsz választani, elpusztulok utadból. Könnyű lesz nekem a föld. Hisz könnyebb örökké hallgatni, mint örökké sirni. Sanyi.

Sanyi. Szakítsd hát ketté a szivemet és én megköszönöm neked. Vagy ehhez nekem választanom közted és anyám közt? Mi a te bánatod az enyémhez képest? Noémi.

Noémi. Ha te nem tudsz választani, akkor nem szeretsz engem igazán. Hada követte Káint, pedig annak kezéhez vér tapadt. Pedig ő örök átkot ígérhetett csak neki, én meg örök boldogsággal kinállak. Minek nekem az élet nélkül. Sanyi.

Sanyi. Hada mindent elhagyott az ő uráért, de az Istenét nem. Lásd, nekem őrajta kellene átlépnem. Az első csókkal menyországom árulnám el. Az

első csókkal eladnám a hitet, hogy anyámmal együtt leszek a tulvilágon. Boldogság lenne ez? Ez örület! Noémi.

Noémi. Itt a te tulvilágod, egész világod énbennem, ha te szeretsz engem! Mint ahogy te vagy nekem ég, föld, az egész mindenség. Igen örülsz ez a szóharc közöttünk, melynek én véget vetek. Ha nem vagy elég nő ahhoz, hogy kövesd szived szavát, én leszek elég férfi, hogy kivívjam azt, ami engemet megillet. Ma elutazom édesanyáéhoz. Ne tégy semmit, hisz most már nem változtat az a dolgon. Sanyi.

Sanyi. Ha te meg merted tenni, hogy anyám átkainak árán is magadéva tégy, ha te meg tudtál rabolni anyám utolsó csókjától, akkor a te szerelmed a legnagyobb önzés. Akkor te sohasem szeretted engem. Én nem akarok többé látni. Noémi.

Nagy zaj támadt erre a jobboldalon, a mire Olay Lajos a padokat kezdi verni és kiáltja:

— Ne zajongjanak, inkább tartsák fön a határozat képességet.

Elnök megint Olay Lajost azért, hogy a padot veri.

Nessi Pál: T. Ház! A magam részéről megadom a Kalsi Józsefnek a kért szabadságot.

Elnök fölkarja tenni a kérdést, megadja-e a ház a kért szabadságot?

Olay Lajos: Nem vagyunk százan! Kérem, állapítsuk a határozat képességet. (Nagy zaj a jobboldalon.) Őnök indítványozták az ötórás ülést, ennél fogva önöknek kötelességük a határozat képességet föntartani.

Elnök. Először felteszem a kérdést, azután állapítsuk meg a határozat képességet. Tehát felteszem a kérdést. Megadja-e a Ház a kért szabadságot igen-vagy nem?

A jobboldal felemelkedik.

Elnök: Most a határozat képességet állapítjuk meg.

Elnök: Megállapítom, hogy a ház nem határozat képes, ennél fogva az ülést tíz percére felfüggesztem.

Szünet után elnök felteszi a kérdést megadja-e a ház Kálos-nak a szabadságot?

A jobb oldal felemelkedik.

Elnök: Ugy látom, hogy a ház még mindig nem határozat képes.

Nessi Pál: Kérem senki sem vetette fel, hogy kételkedik a ház határozat képességében.

Bencs László a költségvetés ellen beszélt. Podmaniczky Frigyes bárónak az ülés idejének meghosszabbításáról szóló indítványáról azt következteti, hogy a kormánypárt megszavazza a költségvetést, de azt is, hogy a jobboldal belement a vitába, holott nem is vette ki részét belőle. Mindenekelőtt az általános politikai helyzettel foglalkozik. A mikor a hármasszövetséget megkötötték, kiadták a jelszót, hogy Ausztriából meg Magyarországba nagy hatalmasságot kell csinálni. Ez a nagy hatalmi politika azonban igen sok pénzünkbe van, érte fejlesztik a hadsereget, és szásmilliókat költenek. Ilyen politikát nem helyeselhet. A helyes gazdasági politikának főfeltétele a helyes adó rendszer, a mi azon-

Noémi. Olvastam szörnyű soraid.

Nem ijedek meg tőlük, mint ahogy mozdulatlan arccal hallgattam anyád átkozódásait is. Térdeltem előtte, nem használt. De mikor kinyújtá kezét, hogy utánad küldje átkait, akkor én hajtottam oda fejem s magamra vettem a te részed is. Küldd el rádásul a tiéd is. Anyád nem haragszik rád. Eredj hozzá. Mindent én tevék. Te tisztán állsz előtte. Menj hát, hagyj el engem! Sanyi.

Sanyi. Hol vagy? Merre vagy? Hozzád, hozzád akarok! Anyám Istenét szereti, te meg engem szeretsz. O meg tudott átkozni engem. O odábtaszított engem, mikor lábainál fetrengve, könyörögtem neki kettőnkért... O inkább sirba akar tenni engem. De én élni akarok... élni!... Nincs senkink, de azért miénk lesz a mindenség! Jöjj hozzám... Noémi.

ban nálunk nincs meg. — Annyiféle és olyan súlyos adókat róvnak reánk, hogy a kis birtokos megroskadt alatta. Szabolcs vármegyében Nyiregyházán tíz holdas kisgazda földadó címén 36 koronát házárdóban 1 korona 60 fillért, másodosztályu keresetadóban 6 koronát, az országos betegápolási alaphoz 1 korona 31 fillért, közköltésben 26 korona 37 fillért utadóba 6 koronát, megyei pótdáchoz 2 korona 18 fillért, városi közmunka címén 6 koronát összesen 96 koronát és 86 fillért fizet. Kérde, hogy ennyi adószolgáltatás után, mi marad a megélhetésre? A nép nyomorog, a kormány pedig egyre költi a százmilliókat a hadseregbe. Ilyen kormányhoz nincsen bizalma és ilyen kormánynak nem szavazza meg a költségvetést. (Helyeslés a baloldalon.)

Bakó József: Szintén a költségvetés ellen beszélt. A történelmi multra pillantott vissza, a melyt tanítja, hogy a magyart megtörni nem lehetett és most sem. Nekünk jogunk van nyelvünkhöz és azért követeljük a magyar szolgálati és vezényleti nyelvet. Követeljük ha rendre buknak is a 67-es kormányok. Az önálló vámterületet is követeli a Kossuth-párt és küzdeni fog érte a végletekig. A kormányelnök a császáré, de ha az ne legyen magyar miniszterelnök. Ha a hadsereg a császáré, ám fizesse meg eltartási költségét a császár. Addig a míg a hadseregben magyar vezényszó, magyar lobogó nem lesz, nem szavazza meg a költségvetést. (Helyeslés a baloldalon.)

Ezután szünet következett.

Szünet után Vlád Aurél beszélt a költségvetés ellen és elítélte a kormány nemzetiségi politikáját. Ezen oem is csodálkozhatunk, mert Vlád Aurél sohasem volt megelégedve azzal a sok jóval, melyel a magyar állam éreztet a köztünk élő nemzetiségekkel. Vlád Aurél után Nessi Pál beszélt a költségvetés ellen, mire a vitát holnapra halasztották. Ezzel az ülés véget ért.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Meghívás. A debreceni ev. ref. egyház iskolaszéke július hó 7-én azaz ma d. u. 4 órakor az egyház tanácsstermében folyó ügyek elintézésére ülést tart.

IRODALOM.

Két lélek. Ez a címe annak a sajtó alatt levő könyvnek, melynek szerzője Haraszthy Lajos, a Szabadság belső munkatársa és Szederkényi Anikó, szépirodalmi lapjaink ismert és kedvelt vendége. A közhelyeket teljesen nélkülöző poétikus kis művek mindegyike külön-külön egy kis napsugaras világot tár az olvasó elé, melyben két poétalélek izzó lángja nyilatkozik meg csengő-bongó rimekbe és folyékony szavakba öntve. A könyv Szederkényi Anikó több elbeszélését és Haraszthy Lajos néhány verssorozatát tartalmazza. A 15 ives, meritett papirra nyomott munka e hónap végén hagyja el a sajtót. A munkára 2 koronával előfizetheti e lap szerkesztőségében, vagy Horovitz Zsigmond nyomdájában. Lapunk mai tárcarovatában mind a két szerzőtől közlünk mutatóványt.

A gáji lakatos.

(Aki agyon akarja löni a nővéreit.)

Undorító dolgokban utazó realista íróknak ajánlható az alábbi eset megírása. Mert valami regényben tényleg hatásos lenne egy olyan képnek a megírása, hogy a halálos ágyán fekvő anya mellett ott áll az állatiasan részeg fiú, aki kereset és álláshiányában a családja nyakán élösködik. Es mikor valami pénz-kérdés fölött összekülömbözik a nőtestvérével, revolvert ránt és agyon akarja löni testvérét. Es így tovább, amint az Gájban tegnap délután megtörtént, nagyobb dicsőségére annak a teremtménynek, amelyet szeretünk a teremtés urának, felsőbb lénynek nevezni, holott állat, a mely a körülmények hatása alatt talán finomabb érzésekre is képes; de a sors megtagadja tőle azokat a feltételeket, amelyek mellett le bírja gyürni magában az állatot, akkor vége a felsőbb-ségnek, vége a hazugságnak: előttünk áll a durva, vérszomjas és aljas emberállat.

Sztojka György aradi lakatossegéd már fiatal korában megkezdte azt az életmódot, a mely a büntetőtörvénykönyv paragrafusainak a karjaiba vezet. Először koresmában verekedett, majd hatóság elleni erőszakot követett el, a végül lopás miatt került a börtönbe. Így történt azután, hogy a rovott multu embert senki sem akarta alkalmazni, s így állandóan foglalkozás nélkül csavargott, ismeretlen uton-módon szereve magának néhány forintot. amiből pár napig eltengődhetett.

Egy ilyen csavargó körutról szombaton ért haza Gájba, özvegy anyjának a Temető-utca 28-ik számú házában levő lakásába, a hol az egész családot nagy szomorúságban találta. Az anya súlyos betegen feküdt s az orvosok kijelentették, hogy egy-két napnál tovább már nem viheti. Ez azonban legkevésbé sem bántotta a szivtelen fickót, a ki huszonhét éves, munkabíró ember létére nem állott nővéreitől pénzt kiesikarni, hogy koresmába mehessen. Tegnap ivott, a mig tökéletesen be nem rugott. Akkor kidobták.

Ezen felbőszülve, dühösen ment haza és lármázva ment be szenvedő édes anyjához. Bentlevő nővére rászólt, hogy ha már el is verte a neki adott pénzt, legalább ne lármázzék, mert a betegnek csendre és nyugalomra van szüksége. Sztojka Györgyöt szerfölött felbőszítette ez a lecke és magából kikelve, orditva rohant a nővére:

— Elkotródj innen, te...

A leány rémülten szaladt el bátyja elől, aki látva, hogy a menekülő leányt nem érheti utól, dühében kirántva a zsebében levő öt lövetű pisztolyt, kétszer egymásután a futó leányra lött.

A lövések nem találtak, de a menekülő leány sikoltására és a fegyver duranására rémülten rohant be a kertből a Sztojka másik nővére. Az állatias, elvakult ember vad dühében erre is rálőtt kétszer egymásután, de szerencsére ezek a golyók is célt tévesztettek. A két halálra rémült leány egyenesen a rendőrségre szaladt, mert attól féltek, hogy a gazember még édesanyjukban is kárt tesz.

A kivonult rendőrök elfogták Sztojka-t és a nála levő revolvert elvették tőle. Miután a gyilkosság kísérlete bebizonyosodott reá, letartóztatták. Ugyé átadták az ügyészséghez, ahol szándékos emberölés kísérlete miatt megindították ellene az eljárást.

H I R E K.

Nyári séták.

Apróságok.

Irta: Elza.

I.

A nap gögösen hivalkodott, hogy ő legnagyobb hatalom a földön, az ő mosolya fölött nem zsarnokodik a világon semmi, senki más.

Hallotta ezt a haragos szél, amint épen dörögve zugta be a mindeniséget.

„Nem megy el onnan rögtön? mit neveztesz, amikor rossz kedvem van? Mordult rá a napra dühösen.

— Nem parancsolsz nekem! Nagyobb ur vagyok, mint te. Csak azért is neveztesz. Halod! Csak azért is — kacagta vissza gúnyosan a nap.

Erre aztán valóságos dührohamba fujta magát a szél. Belekapaszkodott valami istentelen nagy, szürke fellegbe s azt úgy vágta a nap orra elé, hogy az két hétig se látott, se halott tőle.

Nincs olyan ragyogó jó kedv, amelyet szobafogságba ne tudna tartani valami apró kis bosszúság.

II.

Két lepke napfűdőt vett egy rózsaszirmain. Aranyos szárnyaik szerelmesen érintették egymást és boldogan csavargatták el halk lepke-flirteléssel az egymás fejét.

„Csak téged szeretlek!” susogta himporos társának az egyik... ésszárnnyával szorosán simult egy bársonyos rózsalevélhez.

„Ugy mint én téged!” — felelte vissza a másik... miközben legforróbb csókját boldogan szívta magába egy piruló rózsaszirmom.

A kik egymást bolondítják, bolonditanak azok egy mást is.

III.

„Mikor szerettél először életben?” — kérdezte egy naiv kis virág a napsugarat. A nagy természet legnagyobb Don Juanja mosolyogva felelte:

„Hiszen én most is először szeretlek!” Az én szerelmemnek sohasem volt vége... szerelem nélkül egy napot sem éltem én! — Mit tehetek róla, hogy ti csacska virágok oly gyorsan hervadoztok? s közöttetek örökéletű párom sohasem akad?

„Szeretni csak egyszer lehet. De egyszer szeretni mindnyájatoknak lehet.”

IV.

Az élet most már nagyon szeszélyes, öreg dáma. Hanem valamikor szép és fiatal lehetett. Beleszeretett a Véletlen Sorsba és nőül ment hozzá. A Véletlen Sors már akkor özvegy ember volt. Első feleségét Önzetlen Jóságnak hívták. Bájos aranyos kis asszonyka volt szegény. Olyan, filigrán, vézna teremés. Annyi bánatot okoztak neki az emberek, annyit lökték, taszították, bántalmazták szegénykét, hogy évszázadokig tartó hosszas szenvedés után meghalt. Mi már csak hírből ismerjük. Keserű könnyekkel gyászolta egyetlen gyermeke: a kis igazság és kétségbe volt esve, amikor édes apja másodszer házasodott. De még csak azután volt oka elkeseredni igazán! Mostoha anyja az Élet, ugyancsak kegyetlenül bánt el vele. Üldözte, kizárta, porbaszította, lábbal taposta, megrugdosta. Valóságos mesebeli gonosz mostoha módjára viselte magát.

Sokszor futott sírva, zokogva az Igazság védelmét keresni anyja ellen itt

a földön, az embereknél néhányan megszánták, letörölték könnyeit, meg is simogatták. meg is vigasztalták s az igazság jelével fegyverükön indultak el örökös háborúba az Élet ellen. No hiszen meg is járták. Adáz dühvel fordult a démoni asszony ellenük. A torkukat fojtogatta, meg a szemüket akarta kikaparni. Tajtékos haraggal kiáltotta oda nekik: Jaj annak, akinek igaza van. Betöröm a fejét! Betöröm!

És az Élet hatalmasabb az Igazságnál. Természetesen az emberek vagy része hallani sem akar az Igazságról és az Élettel trafikál. Hát szó, a mi szó, ezeknek talán jobb dolguk van, Szerencsésebbek, könnyebben boldogulnak, mint a többiek. De vajjon belenéztek-e valaha az igazságot védők lelkébe? Éreztek-e olyan gyönyörűséget, mint amikor az Igazság valami különös, megkapó érzéssel belopja magát a lélekbe... mintha egy ártatlan, bájos gyermek könnyes szemmel mondana hátszónétet. Éreztek-e valaha lelkükben a nyugodt lelkiismeret kincsét? Szerencse, gazdagság nélkül... vajjon éreztek volna-e boldogoknak magukat?

Lehet, hogy az igazság több áldozatot követel, mint amennyit érettség hozhat. De hát édes Istenem! Kiüldözött kiverit, szegény mostoha gyermektől szabad-e áldozatokat követelnünk? Neki szegénynek semmije sincs: csak igaza van. És annak, a ki beengedi őt magához: igazat szívesen ad. Hogy abból nem lehet megélni? ... Hja! ő erről nem tehet!

* **Személyi hír.** Oláh Károly tanácsnok f. hó 20-án hat heti szabadságra megy. Ezen időt mint értesülünk Reichnhalleban fogja eltölteni.

* **Kinevezés.** Kolbenhayer Kálmán törvényszéki bírót, társas életünk oszlopos tagját és a kiváló jogászt az igazságügyminiszter a debreceni királyi ítélőtáblához elnöki titkárrá nevezte ki. Uj tiszttségében melegen üdvözljük.

* **Hogy bántak az árvákkal?** A „Debreceni Ujság” tegnap reggeli számában özv. Hankus Károlyné teszi fel ezen kérdést és ezzel kapcsolatban elpanaszolja, hogy a jótékony nőegylet árvaházában oly rettenetes bánásmódban részesülnek az árvák a tanítónő részéről, hogy ő is kénytelen volt két gyermekét onnan kivenni. Erre vonatkozólag a debreceni jótékony nőegylettől a következő értesítést vettük: Nagyon csodálkozunk Hankus Károlyné nyilatkozatán, mert egészen másképpen beszélt a nőegyleti árvaházban június hó 27-én ülésezett bizottság előtt. Hankus Károlyné ezen bizottság tagjai-nevszerint: Veressné Szathmáry Teréz elnök, Szabó Kálmánné aelnök, özv. Béressy Sámuelné, S. Szabó József tb. titkár, Szücs Kálmán pénztáros és Konez Ákos titkár előtt a leghálásabb szavakkal, úgy mondhatni könnyek közt köszönte meg a gyermekei iránt való gondoskodást és nevelést. — Ez a köszönet és mostani rút vádaskodása a legnagyobb ellentétben vannak egymással s Hankus Károlynéra nem szép fényt vetnek. Nem állhat meg

Hankus Károlyné azon állítása sem, hogy a rossz bánásmód miatt volt kénytelen gyermekeit elvinni az árvaházból, mert éppen a nőegylet elnöksége adta értésére, hogy gyermekeit az árvaház érdekében okvetlenül vigye el az intézetből az iskola év végével. A jótékony nőegylet árvaházának jó hírét a Hankus Károlyné epés nyilatkozata nem ronthatja el, nekünk azonban mindenesetre fáj az, hogy Hankus Károlyné megfélekedezik arról a szép erény követéséről, melyet hálának neveznek.

* **A görög katolikusok ünnepe.** A gör. kat. egyház ma ünnepli keresztelő Szent János születésének emléknapját, mely alkalomból a helybeli gör. kat. kápolnában az istentiszteleteket a szokásos vasárnapi sorrendben fogják megtartani.

* **Három évtized.** Harminc év előtt remények közt lépett az életbe az a társaság, mely most gyűlt össze harminc éves találkozásra. A Nagyerdői Dobos pavilonban öleltek össze a jó barátok, kik a hazának, egyháznak és társadalomnak hasznos tagjává váltak. Ott voltak az örömmünnepen Orosz István képzőigazgató, Elek Ferenc dr. főgimnáziumi tanár, Kun Béla, Gachal János, Szücs József, Pancél József, Nyikos Sándor, Szücs János lelkészek, Legányi Gyula dr. és Lada János tanító. Megjelent a társaságban Balogh Ferenc teológiai tanár is, az egyetlen élő, ki harminc év előtt a társaság tanára volt. A találkozás szívélyes volt.

* **Hír az ügyvédi kamarából.** Gulyás József ügyvéd a debreceni ügyvédi kamara választmánya Hajduszoboszló székhelyi ügyvédi névjegyzékbe felvette.

* **Makó Lajos Máramaroszigeten.** Makó Lajos szinigazgató kérvényt nyújtott be a máramaroszigeti szinügyi bizottsághoz, hogy az idén az előadásait már augusztus első napjaiban megkezdhesse. Mivel a szinügyi bizottság Makó kérvényét kedvezően intézte el, a szin-eladások Szigeten már a jövő hó elsején megkezdődnek.

* **Előljárásági ülés.** Az ipartestületben tegnap délután előljárásági ülés volt Tóth Kálmán ipartestületi elnök elnöklése alatt. A rendőrhatalóság részéről jelen volt Vetéssy Béla rendőrfogalmazó, az iparügyosztály vezetője.

* **A lövész egyesület vacsorája.** A Polgári lövész egyesület helyiségében tegnap este az egyesület elnöke, Vecsey Imre városi főjegyző az egyesület tagjainak nagy vacsorát adott. A vacsorán fényes közönség volt jelen; köztük volt Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, a városi tanács és még számosan társadalmunk vezető emberei közül. Az első pohárköszöntőt Vecsey Imre elnök mondotta, mire a főispán válaszolt. Válaszában örömet fejezte ki a fölött, hogy a lövész egyesület elnökének tisztelheti Vecseyt, ki városunk társadalmi életében olyan tevékeny, buzgó szerepet játszik és ki a lövész egyesületet is felvirágoztatta. Többen mondottak még pohárköszöntőt azután. A vidám, kedélyes mulatság a késő éjjeli órákban ért véget.

* **A vízvezeték.** Ne méltóztassanak idő előtt örvendeni, mert nem a vízvezeték építésének megkezdéséről szól a hír, hanem pusztán arról, hogy a miniszterium helybenhagyta a csatornázás és vízvezeték terveit. E nagy művekhez azonban csak akkor fog a város, midőn a nagy költségen millióiból fedezheti a kiadásokat. Vagyis, ha lesz pénz, lesz vízvezeték és csatorna is.

* **A lelkeszek fizetése.** A vallás és közoktatásügyi minisztertől az ev. ref. lelkeszi fizetések kiegészítése, az ugynevezett kongerna 105000 korona összegben megérkezett a tiszántúli református egyházkerület püspökségi hivatalához.

* **A 2. honvédszázad ezred gyakorlata.** A városunkban állomásozó 2. honvédszázad ezred, ez őszön nem megy nagyobb gyakorlatra, ami nagyon ritkán történt meg. Azonban az idén, tekintettel arra, hogy az ujonok csak májusban kezdték meg szolgálatukat teljesíteni, az ezred szeptember 12-étől 16-ig földterítő gyakorlatot fog tartani, Debrecen, Berettyó-Ujfalu, Pocsaj és Nagyvárad között, mely gyakorlatban részt vesz az ezrednek Nagyváradon állomásozó zászlóalja is.

* **Debrecen egészségügye.** Dr. Sárváry Gyula tiszti főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok az elmúlt hónapban sokkal kedvezőlenebbek voltak, mint az előző hónapban. Heveny ragályos betegségek közül szörványosan fordultak elő kanyaró, vörheny, renszó toroklob mindenik egy-egy halálessel. Bélhurutban 31 gyermek, tüdőgümőkórban pedig 46 egyén halt el.

* **Bizottsági ülés.** A Petőfi dalkör első állandó bizottsága tegnap délután 5 órakor a kör helyiségében Komlóssy Arthur elnökle alatt ülést tartott, melyen az alapító tagokat és az alapítványi tőkét vették számba. Tárgyaltak ezen kívül a március 15-iki alap gyűjtéseinek összeállítását.

* **Tanoncszabadítás.** A tegnapi ipar-testületi előjárásági ülésen tizenhat tanoncot szabadítottak fel, akik közül az Acs Péter kőműves egy darab 10 koronás aranyot és arany oklevelet kapott szorgalmáért.

* **Választmányi gyűlés.** A debreceni tisztviselők kuglizó egyesülete tegnap délután Fauszt Elek kir. tanácsos pénzügyigazgató elnökle alatt választmányi ülést tartott.

* **Kórelem.** Debrecen város könyörületos szivü emberbarátaikhoz szólunk egy szegény kis beteg, nyomorék gyermeklányka nevében, kit ugyszólván még gyermekjátársai közül is kitzaszt az a kis mankó, amely nélkül járni sem tud. S e mellett mellbetegség is gyötri s ugyszólván életszükséglete a levegő változás. Hogy ezt megtehesse, kérjük azokat a könyörületos embereket, kik nélkülözhetnek egy pár fillért, juttassák el azt a szegény kis gyermek javára szerkesztőségükbe.

* **Hölgyek férfikísérő nélkül.** Hogy mi eshetik meg Berlinben egy tisztességes asszonnyal, azt világosan mutatja a következő eset, mely élénken mutatja a német főváros sajátos szellemét. Az

eset hősnő Blehr norvég miniszter felesége, ki a berlini női kongresszusra jelent meg és Kempe Mária asszony, egy svéd kapitány német születésű nője. Róluk írja a Berl. Tagblatt a következőt: A két hölgy sétált a művészeti kiállítás parkjában, de mivel este még nem ettek bementek az étkezőbe. Alig ültek az asztalhoz és kérték az étlapot, kijelentette nekik a pincér, hogy nőket, ha nincs férfikísérőjük, nem szolgálhat ki, tehát hagyják el a termet. Kempe asszony ezt oly hallatlannak találta, hogy rögtön a vendéglistát hívatta, aki, ámbár látta, hogy korosabb hölgyekkel áll szemben és hogy ezek tisztességesek, a legjobb körökhöz tartoznak, bocsánatkérés nélkül mutatott ajtót. A hölgyek megnevezték magukat, mégis kénytelenek voltak távozni. Blehrné, kit mélyen sértett e gyalázatos eljárás, a svéd-norvég konzulhoz akart ezen eset miatt fordulni de elutazása megakadályozta őt ebben. Ez a tényállás, amint szemtanuk előadták. Nem változtat a dolgon az sem, hogy a vendéglistát azt állítja, hogy ő nem volt jelen, hanem csak egyik alkalmazotja jöhet szóba.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők voltak: Noel (Krajecz) Margit ev. ref. 7 éves; Nagy Károly ev. ref. 4 éves; Nagy Sándor ev. ref. 3 éves; Telekán Józsefné szül. Krieske Terézia róm. kath. 47 éves; Lakatos Ida róm. kath. 19 éves; Trocsányi Ferenc ev. ref. 65 éves.

* **Katonai szállítások.** A temesvári 7-ik hadtest parancsnoksága, a kassai 6-ik hadtest, a cs. és kir. budapesti 4-ik hadtest parancsnoksága, élelmi, zab, széna, szalma, tűzifa és kőszén anyagok szállítására pályázatot irtak ki. A pályázati felhívás, azok módja a debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatalában is betekintheők, annál fogva az érdeklődők forduljanak a kamarához, s ott a szükséges dolgok felől felvilágosítást nyerhetnek.

LETZTER JOZSEF fényképész, festészeti és fényképnagyvási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház Állandó fényképkészítés a műterem kapubejáratánál levő kabinban.

* **Könnyű nyári ingek és alsónadrágok Feketénél.**

EGYLET

A „homokkerti olvasó egyesület“ e hó 3-ra összehívott tisztválasztó gyűlére a tagoknak hiányos megjelenése folytán nem volt megtartható. E miatt az ideiglenes elnökség ismételtén felkéri az olvasó egyesület tagjait, valamint az egyesület iránt érdeklődő városi és kertségi lakosokat, hogy e hó 10-én, vasárnap délután 3 órakor az egyesület helyiségében (Balogh-féle ház) tartandó közgyűlésen teljes (minél nagyobb) számban megjelenni sziveskedjenek. Tárgyak! 1. Végleges megalakulás, 9. Tisztviselők és választmányi tagok választása. 3. Az egyesület fontos ügyeinek intézése. 4. Esetleges indítványok. Az alapszabályoknak ide vonatkozó 8-ik szakasza értelmében a közgyűlés határozatképes, ha a tagok számának fele része jelen van.

TAVIRATOK.

A japán-orosz háború.

London, július 6. Japán beleegyezett az Anglia és Oroszország között létrejött egyezménybe, mely szerint Anglia a háború tartalmára átveszi a főkalahátszat védelmét Szibéria keleti partján és kötelezi magát a rablók elfogására. Ezért az angol hadihajók a szénfelvételnél Petropavlovskban olyan könnyebbségben részesülnek, amelyet különben a hadikikötőben egy barátságos államnak sem nyújtanak.

Pétervár július 6. A ma kiadott cári ukáz szerint ez évben a véderőtervény alapján 447,302 védkötelet soroznak.

Pétervár, július 6. Az orosz távirati ügynökség jelenti, Liaojangból 5-ikről: Itt az a híresztelés terjed el, hogy a vladivosztoki hajóhad ma Gensentől északra megütöközött a japánival. Heves küzdelem volt, mely ránk nézve kedvezően végződött. Oku hadserege visszavonult, nyilván azon szándékkal, hogy Port-Arturnál tömörüljön. A kincsu állásokat ostromágyukkal erősítik meg. — Nagoszakiból 2 hadosztálynak a háború színterére való indulását jelentik.

Tokio, jul. 6. A japánok fényes győzelmet arattak az oroszok fölött. A japán hadsereg nehéz és hosszú harc után tönkre verte az orosz hadtestet. Az ütközet színhelye Sámaitól északra volt.

Pétervár, jul. 6. A japánok Mukden mellett 2000 oroszot körülfaroltak. A portarturi helyőrség kirohanást tett a várból, de a japánok óriási veszteséggel visszaverték őket.

Hitvesgyilkos napszamos.

Hatvan, jul. 6. Pete András napszamos aki három év előtt került ki az örültek házából — újabb rohamában a vele vadházasságban élő Lávilo Julist megölte.

A mentelmi bizottságból.

Budepest, jul. 6. A mentelmi bizottság többsége kimondotta, hogy a vasuti sztrájk alkalmával a rendőrség részéről Lengyel Zoltán és Zboray Aladár képviselőkkel szemben a mentelmi jog megsértése nem forog fenn.

Munkaszüntető aratók.

Szigetvár, jul. 6. Andrassy Aladár gróf birtokán az összes aratók beszüntették a munkát és nem akarnak aratni.

Gabonatözsde.

Budapest, július 6. Buzakinál mérsékelt, vételkedv javult. Szilárd irányzat mellett 32,000 métermázsra került forgalomba 7 fillérel drágább áron. Egyébb gabonanemek elhanyagoltak. Idő: meleg.

Buza áprilisra	8.90—91
„ októberre	6.60—61
Rozs áprilisra	5.24—24
„ októberre	5.23—91

Mosó férfruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i
magyar gyártmány, ●

I öltönyre való

● ● 3.50—5 frtig,

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél,
Debrecen, Kistemplombazár.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

121743. T I.

(Tárgy: Menetrend módosítások életbe léptetése)

folyó évi július hó 20-tól kezdve az alább felsorolt vonalakon a következő menetrend módosítások fognak életbe lépni:

1.) A budapest—arad—tővisi vonalon a Budapest k. p. u.-tól Aradon át Predealra közlekedő d. utáni gyorsvonat Budapest k. p. u.-ról 15 perccel korábban, azaz d. u. 2 órakor fog indulni. Nagykáta állomáson e vonat nem fog megállni.

E vonat Békéscsabán osatlakozást nyer a Szeged—Rókusról Nagyváradra közlekedő esti személyvonathoz.

A Budapest k. p. u.-ra este érkező gyulafehérvári gyorsvonat Békéscsabáról 4 perccel korábban fog indulni. Mezőberény állomáson e vonat nem fog megállni.

2.) A budapest—predeali vonalon a Budapest k. p. u.-ról Kolozsvárra közlekedő d. utáni gyorsvonat Bpest k. p. u.-ról 15 perccel későbbben, azaz d. u. 2 óra 15 perckor fog indulni. Sáp állomáson e vonat nem fog megállni.

A Budapest keleti pályaudvarra reggel érkező brassói személyvonat pedig Kolozsvárról 7 perccel korábban fog indulni.

3.) A nagyvárad—szeged—rókusi vonalon a Szeged—Rókusról d. után Nagyváradra közlekedő személyvonat Békéscsabán osatlakozást nyer Bpest felől az Aradon át Predealra közlekedő d. utáni gyorsvonathoz és e miatt

Békéscsabáról 17 perccel későbbben fog indulni. — A Nagyváradról este Békéscsabára közlekedő vegyesvonat Nagyváradról 14 perccel későbbben fog indulni; a Békéscsabáról este Gyulára közlekedő személyszállító tehervonatnál pedig a személyszállítás megszüntetettik.

4.) A püspökladány—körösmézei vonalom a Püspökladányból Szatmár-Németire közlekedő esti gyorsvonat Püspökladányból 15 perccel későbbben, ellenben a Szatmár-Németiről Püspökladányba közlekedő délutáni személyvonat pedig Érmihályfalváról 10 perccel korábban fog indulni.

5.) A kis-terenne—kisujzállási vonalon a kisujzállásról Szalók-Taskonyra közlekedő délutáni vegyesvonat Kisujzállásról 23 perccel később fog indulni.

6.) A kisujzállás—Dévaványai vonalon a Kisujzállásról d. után,

induló vegyesvonat 4 perccel később fog Kisujzállásról indulni.

7.) A kaba—nádudvari vonalon a Kabáról jelenleg délután 5-óra 53 perckor induló motor vonat 15 perccel későbbben fog indulni.

8.) A vésztő—hollódi vonalon a Vésztőről Hollandra közlekedő d. utáni vegyesvonat Kötegyánról 17.) perccel későbbben fog indulni.

9.) A mezőtúr—mezőhegyesi vonalon a Mezőtúrról Szarvasra közlekedő délutáni vegyesvonat Mezőtúrról 17 perccel korábban fog indulni.

E menetrend módosítások részleteire nézve az általános menetrend hirdetmény II. III. és IV. részhez kiadott fedvények nyujtanak bővebb felvilágosítást.

Budapest 1904. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Kertek kiültetési ideje megérkezvén felhívom tisztelt virág kedvelő közönséget hogy kertészeti te-
lepemet megtekinteni kegyeskedjenek ahol minden
kigondolható növények szép erőteljesek és nagy
mennyiségben legnagyobb választékban olcsó árban
kaphatók!

vásárolt növények haza szállítanak eselleg ki is ültetnek
Tömeges látogatásért esedezve vagyok teljes tisztelettel

Paczelt János.

Telepem: Margit fürdővel szemben, Ferenc József ut 6 szám
alatt van Debrecenben.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899

Arany érem
Budapest 1899

Aranyérem
Pozsony 1902

hydrau-
likus
sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtolására
a nagy üzem számára, 2 kitolható ko-
sárral vagy 1 kossárral.

Bor-, gyümölcsbor-és gyümölcsnedv-sajtókat
kézihajtásra Hercules-
nyomerő szerkezettel, fa-
vagy vastányérral.

Gyümölcs- és
**szőlő-örlőket,
bogyózógépeket,**

Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett
mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III

különlegességi gyár gyümölcstértékesítési gépekben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek.

Fényképező gépek s minden hozzá való kellékek. — Teljes Lawn tennis és lovagló felszerelések. — Mindennemű utazási cikkek és bőrök. — Solingeni zsebkések és ollók. — Férfi ingek, kalapok, nyakkendők nagyválasztékban kaphatók

BORSOS KATA

műiparu- és férfi divat üzletében
— Debrecen, városház. —

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem töri, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha nem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér

Kapható:

Dr. Rótszék V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerésznél

DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám
Valamint Tóth Béla gyógyszeráránál

Legrégibb és legnagyobb butoraktár DEBRECENBEN.

BUTOROK.

a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben csakis

Killer Ede

butongyáros, es. és kir. udvari szállítónál
DEBRECEN, főpiac, a főtőzsdével szemben

kaphatók, hol úgy a legszerényebb mint a legdiszesebb menyasszonyi kelengyék, szobaberendezések sédiszítések kifogástalanul eszközöltetnek.

SPECIALISA

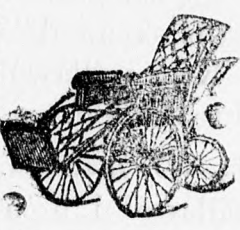
Keleti-féle legújabb es. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pellotával, a legtekélyesebb a maga nemében. Nem esuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül hatékony fekvése által felülmúl minden más gyártmányt.

Ujdonság Arak: Egyoldalu 12 korona Kétoldalu 24 korona

Gs. és kir. szab. Keleti féle „Gummi-sérvkötő” szarvasbőr véővel és biztonsági övvel különösen gyenge és nyomást nem kedvelő egyéneknek kitűnő szolgálatot tesz, éjjeli használatra melegen ajánlható

Ára: Egyoldalu 10 korona Kétoldalu 20 korona

Sérvkötők valódi angol acél rugóval egyszerű de igen szolid és tartós kivitelben! Arak 6—8—10 korona Testgyógyászati gyáramban teljes jótállás és legjutányosabb árak mellett készülnek továbbá

Műlátsák és műkezek amputáltak részére.
Műlábak és egyeneslábok ferdénntöttek részére.
Járó és támgépek, ezomb-, térd- és bokaizület gyuladásná stb.
Haskötők, gyomorhaj, vándorvese, köldöksérv és lógó has ellen 7—24 koronáig.
Havibajkötők, 5—11 koronáig, Gumigöresérnarisnyák, 3—15 koronáig, heretartók, 0.50—4 koronáig (Suspensor) stb.

Betegtolókocsik és székek

Legújabb szerkezetű.
lábadozók és rokkantak számára elismert legjobb minőség, eredeti gyári árak mellett!
Ujdonság Igen célszerű

sejtótpapír-tartók, eredeti angol klosetpapiros, higiénikus köpöseszék, irrigátorok, feeskendők, gőmlők, inhaláló-gépek, pöcsapok (katheter) valamint a betegápoláshoz és betegkényelemhez való összes cikkek gyári raktára.

Fontos cséplőgéptulajdonosok részére!

Gummi! Valódi francia óvszer-különlegességek eredeti párisi csomagolásban! Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos és ártalmatlan! Arak Gummi 2—12 koronáig. Hálóbolyag 6—12 koronáig.

Női óvszerek (Pessarium ocellasivum) Mensinga tanár új módszere szerint, több mint 100-szori használatra. Orvosi rendelésre adatik ki. Ára kor. 3—5. Bevetett készület hozzá kor. 3—, Női biztonsági szivacs, ára tucatanként kor. 4—12. Legújabb 1903—4. évi. körülbelül 3000 díszes ábrái tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett küld ingyen és bérmentve.

Keleti J., műszergyáros Budapest, IV. Koronahereceg-u. 17.

(a főtisztelendő Servita-rend zárda-palotában.)

Gyár: Központi városház. Alapítva 1878.

Figyelmeztetés! Ezen hirdetésre való vonatkozással, továbbá ezen hirdetésben közölt kérelmekre 20 kor felüli bevásárlásnál — Gummiárunknál 20 százaléki kedvezményt nyújtok.

Nagyon segít és utóéletmentes fereg pusztító csak üvegben vásároljuk

Debrecen

- Csanak József
- Csicsó Lajos
- Csillag József
- Deutsch Lajos
- Félegyházi János
- Fritsch Károly
- Ganofszy Lajos
- Göczey István
- Havas József

- Jóssa és Jóna
- Kertész Sándor
- Klein Ignác
- Konh Henrick
- Komlósi Lajos
- Kontsek Géza
- Kornhoffer József
- Kovács Mihály
- Krausz J. Bernát

- Lindenfeld J. Jenő
- Lusztig és Bán
- Mayer Jenő
- Neumann Sándor
- Parti Ferenc
- Rikkl József
- Róth Antal
- Tóth Kálmán
- Váray József

- BERETTYÓ-UJFALU
- ifj. Weiszberger Ignác
- ÉR-MIHÁLYFÁLVA
- Grósz Herman
- Lévay vince
- Pollák Móric
- H. BÖSZÖRMÉNY
- Gemeinbeck József

- Tulogy Ferenc
- HAJDU NÁNAS
- Segetta János
- HAJDU-SZOBOSZLO
- Körmér Béla
- TISZA-FÜRED
- Kiss Géza Ernő
- Schön Jakab
- Weiszmann József

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.